

rettebe omtrent som Skovsejler, saaledes at man kunde see, at det er indbetalt hos Dyræverne og det er ikke indbetalt, uden at man behøve at kalde Rvitteringsbøgerne ind, vilde være det Rigtigste. Jeg er i megen Tvivl om, hvorvidt det for Diebliffet er muligt, efterat vi ere komne ind paa friere Forhold, at faae vor Skatteopkrævning, som den nu er, gjort paa en bekvemmere Maade. For Diebliffet paa lægger man ethvert Sogns Beboere at indlevere deres Skattebøger til Fogden. Han rejser da med dem til Amtsløven, hvor de blive liggende, indtil Skatten er bleven indskreven i dem, og der bliver da bekjendtgjort, at nu kan man betale Skatten. Men hvad vil dette sige? Det vil sige, at man tvinger Folk til at aflevere deres legale Rvittering for Skatterne for de foregaaende Aar paa Maa og Jaa, og kunde man nu endda sige, at der albrig var skeet Misbrug deraf, ja saa havde Erfaringen vist, at det, som for Forstanden er vrangt, i Virkeligheden kan bruges; men vi have havt adskillige Erfaringer, der ikke have været meget trøstende, og i det Hele lære vi lidt efter lidt, at med den Respekt, vi have for den udmærkede Maade, hvorpaa hele Forvaltningen udføres, skeer der dog grove Misbrug, skeer der dog Underløb, som man kan forhindre og som man skylder de Vedkommende at forhindre, idet det for en væsentlig Grad ligger deri, at Forvaltningsmaskineriet, der skal bringe Enhver til at opfylde paa en sikker Maade sin Pligt, ikke er praktisk. Jeg har gjort opmærksom derpaa omtrent lige saalænge, som Rigsdagen har været samlet, og jeg har angivet Midler, som i det Mindste i højere Grad vilde være betryggende; men man har hidtil taget kun meget lidt Vare derpaa; men man har, det er min Overbeviisning, taget Skade derfor.

Der er — jeg har endnu kun seet det af de offentlige Tidender — udkommet en meget vigtig Anordning under Justitsministeriet angaaende Udskrivningsvæsenet. Jeg troer ikke, den ærede Minister har ladet den omdele til os, og jeg veed ialtsald ikke, om den overhovedet eksisterer i en saadan Skikkelse, som der er omtalt; men jeg har seet, at der har reist sig forskjellige Indsigelser derimod. Jeg vil nu

spørge den ærede Justitsminister, om han anseer sig og Rvigsministeren fuldt lovligt beføiede til at komme frem med adskillige af de Afgjørelser, som findes deri? — Jeg kjender, som sagt, ikke denne Anordning nøie nok til at turde sige det med Bestemthed, men jeg nærer en Tvivl derom. Jeg skal imidlertid strax tilføie, at under de Forhold, hvori vi nu befinde os, maae vi takke den høitærede Justitsminister for, at han forsøger paa, uden at staae for haardt paa, at man fra de Steder, hvorfra Loven skulde komme, skaffer hyerligere Bestemmelser at faae et saa vanskeligt Maskineri til at gaae bedre og glide bedre; men jeg troer ogsaa, at Forsøget hellere maatte blive indenfor Grændserne af en Opfriskning og Fuldstændiggjørelse af de bestaaende Bestemmelser uden at indføre noget Nyt, som angaaer Trediemænd. Alt hvad den ærede Minister indfører, angaaende hvorledes Embedsmændene skulle udføre deres Pligter under de og de Omstændigheder, kan vistnok Ingen have Noget at indvende imod; men saasnart det angaaer Kassation eller Udskyldelse af Mandstak, da har jeg en stærk Tvivl om, at nogen Minister, det være nu enten Rvigs- eller Justitsministeren, kan af egen Magt tage Bestemmelser i saa Henseende.

Jeg kommer nu til Kirke- og Underviisningsministeriet, og jeg skal begynde med at gjøre det, som jeg overmaade nødigt gjør, nemlig at erklære, at jeg vil foreslaae en Sum bewilget til Ministeriet for at fremme en Sag, som jeg antager er vigtig. Jeg har flere Gange forsøgt paa at staffe den Kandidatur, som hidrører fra Universitetsexamen, til at faae ingen legal Betydning, til kun at bethyde saa lidt og saa Meget, som den vedkommende Myndighed vil give den, og at faae tilintetgjort alle disse Paastande om, hvad man er berettiget til i Henhold til første og til anden Karakter, men det har været forgjæves. Jeg vil nu forsøge, om jeg ikke kan gaae en anden Vej, for at det kan lykkes bedre. Paa den samme Tid, hvor disse Forsøg ere blevene gjorte og kun have fundet lidt Tilstød, har det, om man just ikke har seet Sagen fra samme Side som jeg, dog vakt en Deel Forhandlinger om, hvorvidt det er rigtigt, at Universitetet, idet det er en underviseende, tillige er en